بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار

ژمارە (٣) ساڵی ٢٠٠٨

یاسای سندوقی پشتگیری و هاوکاری خانەوادەی شەهیدان و ئەنفالکراوەکان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

بە پێی ئەو دەسەڵاتەی لە بڕگەی (١) ی ماددەی (١٠) ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ ی هەموارکراو پێمان دراوەو، بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان – عێراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (٣٧) ٢٧ /٢٠٠٧/١٢ بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە(٣٧)ی ساڵی ٢٠٠٧

یاسای سندوقی پشتگیری و هاوکاری خانەوادەی شەهیدان و ئەنفالکراوەکان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

بەشی یەکەم

پێناسەکان

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە ماناکانی بەرامبەریانە لەم یاسایەدا:

یەکەم: هەرێم: هەرێمی کوردستان ـ عێراق.

دووەم: حکومەت: حکومەتی هەرێمی کوردستان.

سێیەم: وەزارەت: وەزارەتی شەهیدان و ئەنفالکراوەکان لە هەرێمی کوردستان.

چوارەم: وەزیر : وەزیری کاروباری شەهیدان و ئەنفالکراوەکان.

پێنجەم: سندوق : سندوقی پشتگیری و هاوکاری خانەوادەی شەهیدان و ئەنفالکراوەکان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)).

بەشی دووەم
ئامانج و پرنسیپەکان

ماددەی دووەم:

بە پێی ئەم یاسایە سندوقێك دادەمەزرێ بەناوی سندوقی پشتگیری و هاوکاری خانەوادەی شەهیدان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) و کەسایەتیەکی مەعنەوی دەبێت و ئامانجی جێبەجێ کردنی ئەمانەی خوارەوەیە:.

یەکەم: لێکۆڵینەوە و دۆکۆمێنت کردنی لایەنەکانی ئابووری و پەروەردەیی و رۆشنبیری و تەندروستی و کۆمەڵایەتی خانەوادەی شەهیدان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) بۆ دابین کردنی پێداویستییە داراییەکان بۆ چاککردنی باری ژیان و ژیارییان.

دووەم: پێشنیار کردن و دانانی پلانی پرۆژە و بەرنامەکان بۆ خستنەکاری بێکاران لە کەس و کاری شەهیدان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) بە هاوکاری و هەماهەنگی کردن لەگەڵ وەزارەتە پەیوەندیدارەکان وئەو کۆمپانیا و رێکخراوانەی لە هەرێمدا کار دەکەن.

سێیەم: کردنەوەی خولی شیاندن و راهێنان بۆ کەس و کاری شەهیدان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) بۆ ئەوانەی کە خاوەن بروانامە نیین، بۆ ئەوەی فێری کار و پیشەیان بکەن و بەهرە و توانا و شارەزاییان بەهێز بکرێت تاکو سوود لە تواناکانیان لە بووژاندنەوە و پەرەپێدانی ئابووری هەرێمدا وەربگیرێ.

چوارەم: پێشکەش کردنی خزمەتگوزارییەکانی تەندروستی و کۆمەڵایەتی و ئاسانکاریی پێویست بۆ چارەسەرکردنی توشبوانی سەقەتی و نەخۆشی درێژەخایەن چ لە ناوەوەی هەرێم و چ لە دەرەوەیدا.

پێنجەم: بەشداریکردن لەگەڵ لایەنە پەیوەندیدارەکان لە کردنەوەی خانەی بەساڵاچووان و پەککەوتەکان و دابینکردنی هەموو پێداویستەکانیان بۆ مسۆگەر کردنی ژیانێکی شکۆمەندانە بۆیان.

شەشەم: پێدانی سولفەی هاوسەرگیری بەبێ قازانج بەکەس و کاری شەهیدان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) بە قیستی مانگانە بەمەرجێك لە (٢٠٠٠٠٠٠) دوو ملیۆن دینار رەت نەکات.

حەوتەم: بەشداریی کردن لە کردنەوەی سەنتەری زانستی و رۆشنبیریی بۆ پەرەپێدانی توانای لاوان و قوتابیانی کەس و کاری شەهیدان و قوربانییانی کۆمەڵکوژی((جینۆساید)) و دابین کردنی هەموو پێداویستە پێویستەکان بۆ ئەم مەبەستە.

هەشتەم: بەهێزکردنی پەیوەندیەکان لەگەڵ دەزگاکانی حکومەت و کۆمپانیا و رێکخراو و ئەنجومەنە خێرخوازەکان بۆ سوود وەرگرتن لە شارەزایی و تواناکانیان لەم مەیدانەدا.

نۆیەم: کۆکردنەوەی پیتاك و کۆمەك و یارمەتی لە ناوەوە و دەرەوەی هەرێمدا.

بەشی سێیەم
پێکهاتەکانی سندوق

ماددەی سێیەم:

دەستەیەك بە سەرۆکایەتی وەزیر سندوق بەڕێوەدەبەن و لە (٧)حەوت ئەندام پێکدێت، چواریان لە کارمەندانی وەزارەتن وەزیر هەڵیان دەبژێرێ و (٣)سێ ئەندامیش لەناو بەشداران و بەخششکاران بۆ ماوەی سێ ساڵ بەشداربووان هەڵیان دەبژێرن و یەك جار نوێ دەکرێتەوە.

ماددەی چوارەم:

یەکەم: دەستە دەستەڵاتی باڵای سندوقە و لە پێناوی ئەوەدا ئەم تایبەتمەندییەی خوارەوەی هەیە.

١. دانانی سیاسەتی گشتی سندوق و نەخشەکێشانی پلان و بەرنامە بۆ جێبەجێ کردنی.
٢. دانانی بنەمای دارایی وئوسوڵی ژمێریاری.
٣. مۆرکردنی گرێبەست و رێککەوتنامەکانی کە پەیوەندییان بەکاری سندوقەوە هەیە.

دووەم: لەکاتی پێویستدا دەستە بۆی هەیە بەپێی پێداویستیەکانی کاری سندوق هەندێك لە دەسەڵاتەکانی بە سەرۆك بدات.

ماددەی پێنجەم:

دەستە بە بانگهێشتی سەرۆك مانگانە بەلایەنی کەم جارێك کۆدەبێتەوە و نیساب بە ئامادەبوونی زۆرینەی ئەندامانی تەواو دەبێت و بڕیارەکانی بە زۆرینەی دەنگ وەردەگیرێن.

ماددەی شەشەم:

لیژنەیەکی چاودێری لە بەشداربووان و بەخششکاران و وەزارەت پێکدێ و ئەمانە دەگرێتە ئەستۆ:

یەکەم: چاودێری کردنی پرۆژە جێبەجێ کراوەکان و لایەنی خەرج کردنیان.

دووەم: پێشکەش کردنی راپۆرتی دەوری نیو ساڵانە بۆ وەزیر لە بارەی کارەکانی سندوقەوە.

بەشی چوارەم
دارایی سندوق

ماددەی حەوتەم:

دارایی سندوق لەمانە پێکدێ:

یەکەم:بەخشش و دیارییەکانی کە لەلایەن حکومەتی فیدرالییەوە پێشکەش دەکرێن.

دووەم: بەخشش و دیارییەکانی کە لەلایەن حکومەتی هەرێمی کوردستانەوە پێشکەش دەکرێن.
سێیەم:ئەو پێ بەخشین و یارمەتییانەی کە پێشکەش دەکرێن و ئەو پارانەی کە بەشداربووان و بەخششکاران بەشداریی تێدا دەکەن.
چوارەم:ئەو پێ بەخشین و یارمەتییانەی کە دەزگا و رێکخراو و کۆمپانیا و کەسەکان و لایەنە خێرخوازەکان و رێکخراوەکانی مافی مرۆڤ لە ناوەوە و دەرەوەی هەرێم دەیدەن.
پێنجەم: ماڵی زەکات و وەقف و وەسییەت.

بەشی پێنجەم
حوکمە گشتیەکان

ماددەی هەشتەم:

کار بەهیچ دەقێکی یاسایی یان بڕیارێك ناکرێ گەر لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بێ.

ماددەی نۆیەم:

وەزیر بۆی هەیە رێنمایی پێویست بۆ ئاسانکاریی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربچوێنێ.

ماددەی دەیەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی دەرچوونییەوە جێبەجێ دەکرێ و لە رۆژنامەی فەرمی(وەقایعی کوردستان) د ا بڵاو دەکرێتەوە.

مسعود بارزانی
سەرۆکی هەرێمی کوردستان-عێراق

هەولێر
٢٧/بەفرانبار/ ٢٧٠٧ کوردی.
١٧/کانوونی دووەم / ٢٠٠٨ زایینی.
٩ /موحەڕەم/ ١٤٢٩ کۆچی.

هۆیەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە

شەهیدان و قوربانییانی جینۆساید قوربانی گەورەیان بە گیان وخوێنیان لە رێگای رزگاری کوردستان . عێراق داوە و ئەو دەزگا یاساییانەی ئەمڕۆمان بەری ئەو رەنج و قوربانییانەن و لە پێناوی وەفاداری بۆ کەس و کاریان کە ئەو شەهیدانەیان داوە و لە پێناوی بەشداریکردنی خاوەن داهاتە بەرزەکان و ئەو رێکخراوانەی کە لە هەرێمدا کار دەکەن بۆ سووککردنی مەینەتی لەسەر خانەوادەکەیان ئەم یاسایە دەرچووێنرا.